

Тэма «Тэхналогіі актывізацыі і
аптымізацыі пазнавальнай дзейнасці
навучэнцаў»

Пытанні:

1. Праблемнае навучанне.
2. Тэхналогія праектаў.
3. Кейс-метады (аналіз сітуацый).

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Пытанне 1. Праблемнае навучанне.

Праблемнае навучанне (ад грэч. *próblēma* - задача, цяжкасць) - такая арганізацыя навучальных заняткаў, якая прадугледжвае стварэнне настаўнікам праблемных сітуацый, уключэнне вучняў да актыўнай пошукавай дзейнасці па іх вырашэнню, у выніку чаго навучэнцы авалодваюць ведамі, уменнямі, навыкамі і спосабамі творчай дзейнасці.

Асновай праблемнага навучання з'яўляецца
рашэнне праблемных сітуацый.

Праблемная сітуацыя ўзнікае тады, калі для
асэнсавання чаго-небудзь чалавеку не хапае ведаў або
вядомых спосабаў дзейнасці, мае месца супярэчнасць
паміж ведамі і няведаннем.

РЕПОЗИТОРИЙ БГЛУ

Віды праблемных сітуацый:

сітуацыя нечаканасці

сітуацыя канфлікту

сітуацыя здагадкі

сітуацыя абвяржэння

сітуацыя неадпаведнасці

сітуацыя нявызначанасці

Прыёмы стварэння праблемных сітуацый у навучанні:

- 1) педагог падводзіць навучэнца да праблемы і прапануе ім самім знайсці спосаб рашэння;
- 2) абвастрае супярэчнасці паміж навукай і практыкай;
- 3) выкладае розныя пункты гледжання на адно і тое ж пытанне, прапануе разгледзіць з'яву з розных пазіцый;
- 4) ставіць канкрэтныя пытанні і падахвочвае рабіць параўнанні, абагульненні, высновы, абгрунтаванне, канкрэтызацыю (прывесці прыклады), логіку развагі;
- 5) ставіць задачы з недастатковымі, залішнімі або супярэчлівымі дадзенымі, з нявызначанасцю ў пастаноўцы пытання, мноствам спосабаў вырашэння і адказаў, заведама дапушчанымі памылкамі, абмежаваным часам рашэння, на пераадоленне «псіхалагічнай інерцыі» і інш.

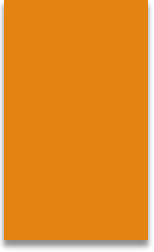
Способы вырашэння праблемных сітуацый і пазнавальных задач (па І.Ф. Харламову)

- а) спосаб аналогіі (настаўнік абапіраецца на існуючы ў навучэнцаў жыццёвы вопыт або раней атрыманыя веды);
- б) індуктыўны, або аналітыка-сінтэтычны спосаб (навучэнцы самастойна аналізуюць вывучаемыя факты і з'явы і робяць неабходныя высновы і абагульненні);
- в) дэдукцыйны спосаб (для вырашэння пазнавальнай задачы неабходна творча ўжыць які-небудзь раней вывучаны прынцып, закон або заканамернасць);
- г) спосаб адшукання прычын, ўсталяванне прычынна-следчых сувязяў;
- д) спосаб вылучэння гіпотэз і іх пацверджання або абвяржэння.

Пытанне 2. Тэхналогія праектаў.

Навучальны праект - спецыяльнае заданне ў форме тэматычнай распрацоўкі па рашэнні якой-небудзь праблемы, якое прадугледжвае, з аднаго боку, выкарыстанне разнастайных метадаў, сродкаў, форм арганізацыі навучання, а з другога - інтэграцыю ведаў, навыкаў і ўменняў з розных галін навукі, тэхнікі, мастацтва .

праект - гэта, як правіла, калектыўнае заданне, выкананае групай навучэнцаў (хоць сустракаюцца індывідуальныя праекты);

праект - гэта доўгатэрміновае заданне (не бывае праектаў на адзін урок);

праект - гэта міжпрадметнае заданне;

праект мае не толькі пазнавальнае, але і сацыяльнае значэнне;

праект заўсёды завяршаецца публічнай справаздачай яго распрацоўшчыкаў аб выніках працы.

Стадыі тэхналогіі рэалізацыі навучальнага праекта:

Падрыхтоўка

Даследаванне

Абагульненне

Абарона

Ацэнка і самаацэнка

Пытанне 3. Кейс-метада (аналіз сітуацый).

Кейс-метада (метада сітуацыйнага аналізу, англ. case-study) - тэхналогія навучання, у аснове якой ляжыць аналіз і рашэнне навучэнцамі рэальных, набліжаных да жыцця сітуацый (кейсаў) з розных абласцей дзейнасці (эканоміка, права, экалогія, педагагіка і т. д.).

Модифікації метадану аналізу конкретних ситуацій:

- Ситуація-ілюстрація
- Ситуація-адзнака
- Ситуація-практикування
- Ситуація-трєнінг

Тэма «Тэхналогіі актывізацыі і
аптымізацыі пазнавальнай дзейнасці
навучэнцаў»